

DOMOVINA

Uredništvo

Jane Škrljevič cest 83. a. — Dopise blagovolite francozi, rukopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek**, **sredo** in **petek** ter vsaj za Avstrijo in Nemčijo 12 krot, pol leta 6 krot, 3 mesece 3 krote. Za Ameriko in druge: delelo toliko več, kolikor znaša poština, namreč: Na leto 17 krot, pol leta 8 krot 50 vin. Naložnica se pošilja upravnitvu, plačuje se **naprej**.

Za inzerate

se plačuje od vsake peti-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inzerate in mnogokratno inzeriranje smaten posvet.

Štajerski narodnjaki in naprednjaki naročujte in širite največji spodnještajerski slovenski list

„DOMOVINO“!

Priporočajte jo znancom in prijateljem!

„Domovina“ izhaja trikrat na teden in stane mesečno 1 K, četrletno 3 K, polletno 6 K.

Čimveč prijateljev si pridobimo, čimveč ljudi čita naš list, tem odločnejše lahko širimo in zagovarjamo svoje ideje. Naj bi ne bilo zlasti nobenega slov. inteligenta vsakega stanu na Sp. Štajerju, ki bi ne bil naročen na „Domovino“!

Slovenski spodnještajerski inteligenci — resno besedo.

Vsakomur, kjer le količikaj zasleduje slovensko politično življenje, je dobro znano, da so krenili letošnji slovenski klerikalni državnozborni poslanci v vlačni tabor in stopili v najostrejšo stiko z nemškimi kličanskimi socijanci in klerikali. O zadnjem koraku piše nekdo v srbskem „Slov. Jugu“: „S tem so slovenski klerikalci nehali biti slovenska narodna stranka. Odsedaj se jih naj smatra samo jednim delom splošne avstrijske klerikalne organizacije, katera hoče narodno vprašanje nerešeno iztisniti iz državne zbornice, na njegovo mesto postaviti versko vprašanje in izzvati verski boj.“

Tako piše politik, ki ni morda toliko sviračen slovenski „liberalci“, ni nam udeleženi našega notranjega političnega boja in si mora tedaj toliko lažje ustvariti jasno in nepristransko sodbo.

Prodrla je pred kratkem v slovenski spodnještajerski svet vest, da nameravajo spodnještajerski klerikalci, kateri so se skrhli za navidezno nemški transki „odbor za novi list“ izdati za naše razumnostvose posebno, večkrat na teden izhajajoče časniško glasilo, katero bi se borilo zlasti proti Nemcem ter „kazalo našim političnim strankam, kako jim je vršiti narodno dolžnost.“

Prilili smo tedaj na Spodnjem Štajernem tako daleč, da si upajo gospodje A. la dr. Korošec, dr. Verstovšek, vikar Gorisek, Rožkar, dr. Povalec in tutti quanti, kateri odločno zagovarjajo vstop klerikalnih slovenskih poslancev v tabor one vlade, katera z vsemi močmi, z vsem upravnim aparatom podpira nemstvo po spodnještajerskih mestih in trgih, cinčno označiti našemu razumnstvu, da se bodo

z njegovo pomočjo odločno borili proti Nemcem!

Mirno dase prisojamo našemu razumnstvu toliko politične šole, da ne bo dalo izrabljati poštnega svojega narodnega prepričanja v namen svojih najhujših nasprotnikov, kateri rabijo sedaj denarja in materialne podpore, da bi mogli zatreti ne le vsako odkrito narodno, temveč tudi vsako napredno gibanje med slovenskim narodom na Sp. Štajerskem. Saj so z zgoraj omenjeno izjavo „odborna“ nehoti pritrdili, da „Slov. Gospodar“ danes v boju proti Nemcem ne šteje nič več. Ali so res tako naivni, da bo naše razumnostvose verjelo, da bodo pri novem listu drugačni?

Glavni cilj novega lista je seveda uničenje celjske „Domovine“, kateri očitajo, da izrablja svojo časniško moč izključno le proti „sobotratu“ in da slovenske narodne stvari noče braniti v povoljni meri proti našim narodnim sovražom.

Zakaj pa smo se borili proti tem „sobotratu“ to zgoraj imenovano gospoda, katera nima v nobenem oziru častne politične zgovornice za seboj, tega „odbor za novi list“ ne pove. Pa povemo mi! Zato, ker zahtevajo boj kot naprednih slovenskih trgovcev, ker rujejo proti edinemu narodnemu obrambnemu društvu, Ciril-Metodovi šolski družbi, ker obrekujejo in skušajo oškodovati naše nčiteljstvo in uradništvo, ker v naših mestih in trgih posejajo nemške gostilne in trgovine, ker pobijajo delo naše mladine na mejah, ker so letos v največji meri zakrivilo poraz Slovencev v mariborskem okr. zastopu in tako gre to naprej. Naši bralci posamezne slojače itak poznajo. In kaj delajo za gospodarskem polju? V Celju želijo uničiti staro celjsko „Posojilnico“, s katero celjsko slovenstvo stoji in pada, enako nameravajo storiti v Mariboru in tudi v Ptuj. Vsakdo lahko gleda ostrožno gonjo proti celjski „Zadrugi Zvezi“. In kdo uprizarja to gonjo? Oni „sobotrat“, katerim baje mi ne dovoljajemo njih „prepričanja“. Se le zadnji čas nagovarja prof. Verstovšek, človek, kateri ima o zadrugištvi toliko pojma kakor zajec na boben, slov. domarne zavode k odpadu od celjske „Zveze“.

Proti takim „sobotratu“, ki so v narodnem oziru absolutno nezanesljivi in slabijo naš narod s cepljenjem gospodarskih sil, se mora „Domovina“ bojevati v interesu naroda samega.

Mi smo vselej proglašali, da je potrebno skupno delo na gospodarskem polju n. tam, kjer nam proti Nemcem. Zahtevamo pa za se in slov. inteligenco, katera stoji za

nam in je naprednega mišljenja **slobode prepričanja, slobode svetovnega naziranja.**

V tem pravcu bo pisala „Domovina“ tudi v Novem letu in pritakujemo, da nas bo v boju za tem ciljem podpirala vsa slovenska inteligenca na Spod. Štajerskem. S pomočjo in smelo trdimo, da je naš boj upravičen i z narodnopolitičnih i z narodnogospodarskih oziruv.

Posebej še opozarjamo slovensko meščanstvo in tržanstvo, uradništvo vsake vrste, naj podpira naš list, kateri se bori proti pretirani in narodni skrupoznosti škodljivi gospodarski politiki poslancev „Kmečke zveze“. Spominjamo tu na draginsko glasovanje in na govor poslance Korošec glede sladkorja. Naj bi si uprav naše razumnostvose prizadevale odprti našemu kmečkemu ljudstvu očl glede popolnoma napačne in demagogične gospodarske politike „Kmečke zveze“.

Kličemo vse slovensko razumnostvose, ki je dobre volje in želi našemu narodu dobro, naj podpira „Domovino“, naj dela z njo, da boče zavladala na Sp. Štajerju sloboda vesti in prepričanja, da ne zapademo gospodstvu nazadnjajstva, ki je našemu narodn politično in gospodarski v pogubo.

Politični pregled.

Domače dežele.

Minuli petek je bila v zbornici končana splošna debata o nagodbi. Za predlog posl. Kratzerja, naj se preide v posebno razpravo o nagodbi, je bilo oddanih 256 glasov in 140 glasov proti. Da boče nagodba sprejeta, o tem ni bilo dvoma, pač pa je prineslo glasovanje samo mnogo izmenjenj. Nemški agrarci so ostali zvesti svojem opozicijskemu stališču, oddavši svoje glasove proti nagodbi, samo 6 nemških agrarcev, in sicer 6 osebnih prijateljev nemškega ministra-rojaka Peschke je glasovalo za nagodbo. Ker je Peschka vstopil kot zastupnik nemških agrarcev v Beckov kabinet, je s tem njegov položaj kot minister postal sila težaven, da naravnost nemogoč. Koj po glasovanju se je raznesla govorica, da Peschka odstopi in da mu boče dr. Pergelt naslednik. Ta premena je sicer neizogibna, čeprav je baron Beck odločno zatrdil, da valed tega glasovanja ne nastane kriza v nemškem ministerstvu. Če ne takoj, moral boče Peschka v kratkem odstopiti, toda z njim pojdejo še ostali neparlamentarni ministri in sicer: naučni minister dr. Marchet, minister pravosodja dr. Klein in minister notranjih reči dr. Bismert. Govorilo se je, da prevzame naučni ministerstvo Poljak dr. Bobrzyński, podpredsednik galicijskega deželnega boljskega

sveta. Na ta način bi Poljaki imeli tri ministre in bi tudi Čehi morali zahtevati zase še tretji portfelj, katerega bi tudi dobili, ako bi se energično potegnili zanj; Jugoslovani dobe pri tej barantiji belžkranjsko železnico in nemško gimnazijo v Ljubljani. — Pri vsej tej stvari je igral baron Beck pravzaprav malo smešno vlogo. Še nedavno je zastavil ves svoj vpliv na Praha, naj prevzame češko ministerstvo in naj nemški agrarcev na ljubo odstopi od svoje upravičene zahteve, da se mu izroči poljedelski portfelj. Pri glasovanju pa so nemški agrarci vkljub vsem tem ljubeznivostim in vsemu edinjanju barona Becka glasovali proti nagodbi in s tem prouzročili novo krizo v ministerstvu. Pri glasovanju se je odcpejo tudi 11 stajerskih klerikalcev pod vodstvom barona Morseya od krič. soc. stranke ter je glasovalo proti nagodbi. To je Langerja razdrazilo, sklical je takoj svoj klub in hoče barona Morseya prisiliti, da se pokori strankarski disciplini, ali da izstopi. Ostali klerikalci so glasovali vsi složno za nagodbo. Neprijeten atis je napravilo to, da prejšnji trgovinski minister dr. Foft ni bil pri glasovanju o nagodbi, na kateri je vendar sam sodeloval.

V soboto je bila kratka seja. Podrobna debata o nagodbi se začne danes ter boče traja do četrka. V sredo in v četrtek pride na dnevni red proračunski provizorij, v petek in v soboto pa zakon o davku na sladkor.

Galicijski deželni zbor, kateri je imel biti sklican 15. t. m., da sprejme nov deželni volilni red, ne bo več sklican, ampak razpuščen, nove volitve se bodo vršile po starem volilnem redu. Istotako boče s češkim deželnim zborom in novimi deželnozbornimi volitvami.

Wekerle stavi glede prihajajočega hrvatskega sabora svoje nade na Starčevićance, kateri vtrgnojo postati bodoča vladna večina. Predno se je sabor sešel, pozval je Wekerle dr. Franka k sebi v Peito. Frank je to vabilo tudi sprejel in konferiral z Wekerlom dolgo časa. V interesu Hrvatske bi pa bilo, da bi bil dr. Frank Wekerlovo vabilo odklonil ter mu v odprtem pismu pojasnil svoje mnenje in stališče svoje stranke. Bolje bi tudi bilo, da bi bili njegovi pristali opustili v saboru vse demonstracije in Rakodczyja na lep način vrgli, ne dovolivši mu proračuna. Sabor bi bil sicer tudi tako razpuščen, a Madžari bi ne imeli za to nasilno pred Evropejo sili sence izgovora, dočim se sedaj sklanjajo na to, da je stalo večino vsako parlamentarno delo nemogoče in da je bila valed tega razpuštev nezogibna. Za Hrvatsko nastopa z novimi volitvami nova doba

političnih nasilstev in hudoledstev, katera bodo moral obiti nad presaditi. Rakodolaz je dober učenec svojega mojstra Hedervarja ter ga bode v volilnih nasilstvih, če je to sploh še mogoče, gotovo prekosil. Starčevićanci pa so na najboljši poti, da postanejo vladna stranka; z njim pride tudi na Hrvaškem klerikalizem na krmilo.

V ogrskem parlamentu je bil sprejet pooblastilni zakon v 2. in 3. branji, proti so glasovali Hrvatje in metopiski nemadžarski narodnosti. S tem je nagla in pravočasna rotitev sagodbe na Ogrskem zagotovljena.

Vnanje države.

Pruska. Pruska vlada je sklenila spremeniti protipoljske zakonske predloge o razvlastevanju v tem smislu, da se smejo ti zakoni uporabljati samo proti Poljakom. Konservativcem so bili vladni protipoljski predlogi premalo „patriotični“, ker bi bilo vendar mogoče, da bi se na temelju teh zakonov tudi kakšna Nemca lahko eksproprijiralo. Zahtevali so torej, naj se v zakonu jasno in točno izreče, da se smejo samo Poljaki eksproprijirati. Nemci pa nikdar. Vlada je na „moralni in patriotični“ predlog sprejela ter bo v tem smislu premenila svoj načrt. Srejo zahtevno, naj se ji dovoli 400 milijonov mark za odkup poljske zemljiške posesti, je pa sklenila na 275 milijonov. Tako bode ta zakon na večjo čast in slavo nemške kulture kmalu sprejet in uveličen v pruski državni zakonik. Pfui Teufel!

Dopisi.

Iz Slovenskih gor in na naslov prof. Verstovška. Prišlo mi je v roke slajsko neko pismo „znanega“ mariborskega profesorja Verstovška. Pismo se glasi: Oprostite da Vas nadlegujem. Leta se konča; skrbite da sklene Vase načelstvo v posojilnici pristop k ljubljanski Zadr. Zvezi. Treba je delati dejanski; le dejstvo se še bojuje naši nasprotniki. Torej na delo. Vse drugo oskrbi ljubljanska Zadr. Zveza.

S spoštovanjem:

Ne poznam tega gospoda osebno, a po vsebini tega pisma predstavljam si petelina, kateri prilomasti pred sosedom hram ter si od sveta jeze skupe perje, ker se drugi, domači kokot veselo šeta med domačo perotino. Ostal bi bil ta petelin doma med svojimi pičketi, ne trebal bi se mu jeziti nad svojim vrstnikom — zakaj on bi isto lahko delal. A sedaj ko vidi, kako oni zadovoljno koraka med svojci, pene se jeze, ker rad bi i on pri sosedi vrgledal v poln sod. A ne upa si na dvor. S svetlo jezo popiha jo toraj za prvi gm v nadi, da se vendar katera kokoš odstrani od svojega krdeca ter ne vedo kje jo čaka usoda, pride v njegovo bližino. Tako od zadaj ikili ter si brusi kljun, ker ne more priti do zašteljenih ciljev. A med tem pride spet taj kokot, ter mu vdere v njegovo lastno dvorčje. Živi v izobilju, — saj njegov glavni sovražnik domači kokot — siline cedi po sosednih kokuhih. In tako, ker so je spravil nad stvari, kuje niso bile njegove, ni dobil ničesar.

Toda pustimo daljni razvoj teh petelinovih težav, ter preidimo zopet k zgorajnjemu pismu.

V tem oblastnem pismu pravi prav kakor diktator Julijan Cezar: skrbite: — Kaj neki si domišljate ta gospod? Mar misli, da ima solarske pred svojo osebo, kateri bodo poslali njegove oblastne grožnje, kateri se bodo zlahi njegove solarske rutice, ako bo le malo zatagal?

Misliti bi moral, da ima opravka z moči, kateri tudi sami znajo presoditi, kaj mora in kaj ne sme biti. A najmanj dajo se komandirati od kakšnega grškega omega (u).

Pomislil naj gospod, ali ne ljubi otrok svoje matere, ki ga je dojila, vagajala, dajala mu dobrih nauk za življenje?

In taka mati nam je bila do sedaj naša celjska Zadr. Zveza, ki nas je peljala vodeč nas za roko kakor maljnega otroka čez brv, da bi ne padli v globočino, kjer bi nas pogoltnili tolmuni.

Velikokrat se mečejo ljudem polema pod noze iz same slabosti, ker je ta ali oni že preveč pridobil na ugledu, toraj hajd — v brezno z njim!

A preidimo na drugi citat slavnega grškega modrijana — „le dejstvo se še bojuje naši nasprotniki!“

Kdo in kaj so ti nasprotniki?

To so mu bratje po krvi, to so ljudje, ki govorijo isti jezik, to so bitja, ki se neugnjejo ljubezen do domovine, kojim se bije v prsih srce za občujavo!

In ker imajo še čut za svoj „mil, mali“ narod, kojega bi radi vzdržali, kojemu bi radi dali isto prostost, isto svobodo, iste predprave, postavili ga na isto stopinjo gnutosti, kakor imajo vse to v izobilju vsi drugi narodi, — so jim trn v peti, niso jim več bratje po krvi, niso jim več otroci iste matere Slave — so sovražniki so jim in nasprotniki!

Ti gospodje ne poznajo kralja Srpatopluka ter njegovih podanih sinov, ne poznajo ali nečejo poznati znane butare žibic, ne poznajo skupnosti-vzajemnosti.

Razpor bočejo sejati in ga sejojo ti ljudje med naš rod, ne pomsiljujoč, da je to naša pogibelj, da tira to h koncu, da nas to vrže končno v propast.

In ni zadosti tem gospodom že doedanjim ljuti politični boj, prenešajo ga bočejo z vso silo tudi na gospodarsko polje, ker nas bočejo tudi tam razdvojiti.

„Torej na delo!“ je sklenil ta gospod svoj nraz.

Delamo za blagor našega roda, delamo v njegov procvit, po svojih najboljših močeh in z vso dobro voljo.

A delamo proti poturčiam, delamo proti naprednjačemu nemčiam, a nikdar, kar posebej poudarjam, poštono misleč in nesebični Slovencem ne bo obračal orožja proti otrokom iste matere Slave, proti samemu sebi, imel bo pa vselej nabrušen nož za izdajice, za tlačitelje milega naša roda.

Na delo torej, i Vi gospod — delajte i Vi — a ne obračajte ostrine proti lastnemu narodu, ampak naperite vso svoj diktatorski talent le proti pravemu sovražniku, nikdar sistema Nemca.

Takaj treba sorojake vspodbujati k dela, a nikdar ne rezati rane telesa svojemu, da končno ne izkrvari.

Stavka v Trstu. V Trstu, dne 12. decembra 1907. — Policia na konjih in peh, orožniki z nasajenimi bodali, staknjoki zasebni težaki (fakini — Handlanger) v gračah — to je slika, ki jo vodi Trst tekoči teden. Vse po mestu govori o stavki.

Minulo nedeljo so imeli zasebni težaki, katerih ategne biti vseh do sedem tisoč, v gledišča Fenice velik šov, na katerem je bila sklenjena z velikim navdušenjem stavka, da prisilijo tem potom gospodarje k izpolnitvi tistih zahtev, ki so jih, vlozene po sponenici, odklonili: zvišanje plače od sedanjega maksimuma 480 K na 6 K in znižanje delavnega časa od 10 na 9 ur.

Kar se tiče prvega, se mora priznati, da je zahteva opravljena, kajti življenje postaja tudi v Trstu od ure do ure dražje. Glede znižanja delavnika naj pripomnim, da je Unija Severskoamerikanskih Držav že leta 1868 vpeljala po vseh državnih podjetjih zakonitim putem osmerni dnevi čas. Gospodarji, med katerimi je le neznatno številce Slovencev — izvečine so Grki, Turki ali laški irredentovci — so izgovarjajo, da je splošni gospodarski položaj tak, da tedakom ne morejo ustreči. V resnici pa je stvar taka, da so gospodarji lepo dni sami organizirani in hotejo poskusiti svoje sile za organizacijo tedakov.

Znamo je, da se je izvršil v zadnjem času v Trstu velik političen preobrat: pri zadnjih volitvah so propadli laški irredentovski liberalci na celi črti in Trst zastopajo štirje socialistični poslanci in eden slovenski narodnjak. Kajpada, da je moral zaupstiti tak nemadni preobrat v celem tržaškem življenju svoj sled: izginiti je moral strupeni italijanski šovinizem, nehalo se je po zaugli socialistov javno blatenje Slovencev in ko je očitil „Piccolo“ poslanec Pitonija, da se poteguje kot Italijan za državno slovensko šolo v Trstu, je dejal Pitoni v „Lavoratoreja“: „Slovenski otroci so tu — jaz jih nisem vzdržal“. Ko so izpadle volitve leta 1897 čisto italijansko, so obesili laški liberalci na svojo hipo bilo transparent z napisom: „Amen“, čez konec je Slovencev; v Trstu ni več Slovencev. Deset let zatem se poteguje italijanski socialista za slovenske šole v Trstu!

Povsem naravno, da so tudi delavsko organizacije v Trstu a prav malimi izjemami vse socialistične — saj dobis celo direktorje raznih bank, visoke uradnike etc. ki se javno prištevajo socialistom.

Toda nekateri kratkovidni slovenski narodnjaki, ki jim ni prav, da je polegla narodna strazenost v Trstu in se more italijanski kakor slovenski živelj mirno razvijati drug ob drugem, ki si šole nazaj starih časov strazen, razvemanja, da jim je dana prilika nastopati kot ljudski tribuni — nekaj takih bistrih ljudi je znašlo, da so slovenski socialisti premalo narodni etc, dasi je znan fakt, da je bil prvi, ki si je upal nalepiti po Trstu slovensko plakate, da je bil prvi, ki je govoril v Trstu pod milim nebom v slovenskem jeziku ravno — slovenski socialist.“ Kar je manjkalo Slovencev na narodni moči, to jim je dala strankarska disciplina socialistov.

V Trstu pa bočejo sedaj Slovenci streti moč socializma z Narodno Delavsko Organizacijo.

Konec sliki.

Slovenske novice.

Štajersko.

— Iz Celja. Slišali smo dva ruska koncerta sester Černecki, ali pravzaprav silnijo ga je samo onih par ljudi, droje, troje oseb, katere so koncert obiskale in nekaj dijakov. Obisk je bil navzlic oni neprijetni aferi z ljubljansko gledališko intendantco naravnost smuten. V soboto so bile baje črne previseke, v nedeljo pa tudi ob navadnih cenah ni prišel nikdo. Prazna dvorana je seveda slabo vplivala tudi na umetnici; vse izvajanje je imelo

*) Bil je to pač slovenski delavec, ki se je v est dobil do ni ogledil k socializmu.

Op. uređ.

nekaj prisiljenega in nezadovoljnega na se. Ne moremo podati strokovnjake ocene: a če človek posluša Vero Černecki pri klavirju, zgine dvorana, zgine slaba volja in čustvo strahu radi slabega občisa; sliši samo tise dolobne krepke in sveže narece, čuti grozo in strah v Schubert-Lisztovem „Erlkönige“. In kako poje Nadežda Černicki! Ne razumeh besedila, le taistam udari kak znan beseda na uho, diviš se samo temu veličastnemu, tako naravnemu in polnemu altu, kateri je bil skoro presilen za našo malo dvorano. Škoda, da naše občinstvo ne zna ceniti takih koncertov.

— Koncert celjskega oddelka „Narodne godbe“ v „Skalni kleti“ nam je nudil mnogo zabave. Godba koncertirala je precej novih in starih komadov v splošno zadovoljevanje. Želimo samo godbi, naj krepko napreduje ter nam nudi v predpostavni čas več takinih zabav v domačih slovenskih gostilnah.

— Društvena gostilnica „Slov. delavskega podpornega društva v Celju“ je dobila minoli teden jako dobra in pristna vina, ki se točijo po primerne nizki ceni. — To se je tudi takoj opazilo, kajti društveni so se začeli oglašati v gostilni vedno gostje. — Naj bi vsi člani tega društva ob vsaki priliki v osir jemali društveno gostilnico, potem pa bi jim tudi vsikdar zamogla nuditi dobro kapljico.

— K današnjemu dopisu iz Trsta se nam zdi potrebno pripomniti to, da smatra „Domovina“ delavsko vprašanje za zelo važno slovensko vprašanje. Medni boj, ali boj našega delavstva za zboljšanje gnutnega stanja se bje v Trstu največkrat, zato so ti boji tržaškega delavstva za vse slovenske delavstvo merodajni — merodajni v tem obziru, da ne delavstvo in slovenski politiki lahko na teh bojih uče, najuspešnejše boje taktike. Dobro je, da se o tem vprašanju pogovorimo odkrito in razbistimo z raznih strani. Prepričamo besedo vskomar, ki bi hotel o tem povedati svoje mnenje — s pripomožjo, da naj vsak dopisnik svoj članek tudi pošlje.

— V Višnji vasi pri Vojsku so bili izvoljeni na celi črti narodnjaki. Nemškutariji so sicer agitirali zlasti proti našemu zasluženemu županu Lipuži, pa so dosigli to, da je dobil v 3. razredu največ od oddanih glasov, namreč 32. Volitve so nemškutariji niso naravnost odedili. Upamo, da prevzame g. Lipuž še županstvo.

— V Laškem trgu je bil večerj pogreb soporne gosp. župana Weberja, gospe Amalije Weber, roj. Horjak. N. v m. p.!

— Požarni brambli v Ortovi vasi pod Mariborom je naklonil cesar Franc Jožef 150 kron iz svoje lastne blaginje.

— Iz „Posavske Straže“ — „Straža“. Kakor naznanja upraviteljo „Posavske straže“, se list spremeni po Novem letu v „Stražo“ in se pravei v Celje, kjer bo trikrat na teden izhajal. „Posavska straža“ je pomogla dr. Benkoviča do državnozbornškega mandata; pri proti br-zilicini Nemcem je pač sedaj nepotrebna stvar, ker sedi „narodno-radikalni“ dr. Benkovič že v državni zbornici. Brdce so pa tako lepo nemškutarske kakor so bile prej. „Straža“ dr. Benkovičeva bo tedaj našo inteligencijo učila „narodnosti“ in celjsko okolico „reparirala za „Kmečko zvezo“. Na te limanisce pač nikdo ne sede, ker vemo, da bi bil tudi takaj boj proti Nemcem postran k ruč, kakor hitro bi prišel kak Pavalj do mandata.

— **Iz Slovenjgradca.** Tombola, ki se je priredila v Narodnem domu v Slovenjgradcu v korist ubogim šolarjem slovenske šole, je prav dobro uspela. Prostori so bili natlačeni polni. Nemci se tombole niso udeležili, pa tudi nikakih dobikov poslali, čeravno so se potrebuje do sedaj skoro samo pri semških trgovcih nakupovale. Krajni šolski svet pa naj sedaj več ne premišljuje, kje naj svoje potrebuje kupi, ravnotako stariši otrok slovenske šole. Vsaj se itak vae dobi pri narodni trrdki Drašković & Valentič po najboljši ceni.

— **„Slovenec“ v odgovor!** V „Domovini“ št. 145 smo pisali v političnem pregledu, da „slov. duhovniki (t. j. klerikali) poslanci nimajo vočbe nobenega smisla za ublaževanje sedanje obče druginje širite; sami so siti vsak dan, še so pa drugi tudi, jim je vse jedno. Za to imajo samo katolištvo in vero — za se pa desar in polne trebuhe.“

Nadi tega je „Slovenec“ čisto in sebo; zavija, da smo očitali duhovnikom splošno polne trebuhe in si privošč: še nekaj prav sarovih osebnih naspor.

Vprašali pa bi č. „Slovenca“: ali so res vsi ljudje na Kranjanskem zadovoljni s sedanje druginjo? Posebno siromaki, kateri so tudi volilci kakor bogataši? Pri nas na Stajerskem niso in zato odobravajo šal tudi po krivdi slov. klerikalnih poslancev posrečen poskus soc. dem. posl. storiti kaj proti obči druginji.

— **Občina Zavre pri Ptuju** je imenovala državnega poslanca gosp. dr. Miroslava Ploja v svoji seji dne 1. dec. enoglasno svojim častnim občanom radi posebnih zaslug za občino. V ravno isti seji je bil imenovan enoglasno častnim občanom občine Zavre tudi g. nadučitelj Josip Troha.

— **Iz Bredie.** Pri dopolnilnih volitvah v osebno-dohodninsko cenilno komisijo so zmagali pri vseh treh skupinah združeni Slovenci.

— **Iz Griz.** Znani mlakar iz Hokenice je lovil večerj pri nas slepe mihi, hočem reči posestniku, kateri bi ga volili januarja v deželni zbor. Ne boš Jaka!

— **Poslana rezistencija poštne uradnikov** se je razširila sedaj tudi na Celiko in Moravsko. Na Stajerskem ni veliko čutiti; kvečjemu, ča zaostajajo zaroji, pisma pa se redno dokajajo.

— **Na Teharjih** bo gosp. Ogradi, celjski opat, v nedeljo, 22. decembra blagoslovil novo sedaj dogotovljeno cerkev. Posebno lepo delo je glavni oltar, katerega je izdelovala za svoto 15.000 kron narodna trrdka Čamerik v Celju.

— **Iz št. Jarja ob Jutni zeleznici.** Nek mladenič Vitoimir Žličar se saganja v zadnji štev. „Slov. Gosp.“ v „Domovino“; svet, čp se stoji mački na rep, zavil. Sicer je res zelo lepo od njega in tovaršja, da so tako navdušeni za cerkveno petje. Lepše pa bi šlo, ako bi v „Slov. Gosp.“ tudi odkritočno povedal kaj? Da pa so nali cerkveni pevci in pevke dobri kristjani, tega ne dvomimo; saj spojujejo nekateri tako vzorno prvo zapored nalo vere: ljubijo se med seboj.

— **Umri** je prejšnjo nedeljo pri št. Lenarta v Slov. gro. novomestnik Mart. Kranberger. Razmere so ga silile iti v bogoslovje.

— **V Radgoni** se naselijo spomladi trije eskadroni 16. huzarskega polka.

— **V Podčetrniku** je umrl zadnjo sredo vpokojeni nadučitelj g. Fr. Siemnišek.

— **V Gradcu** je okoli 500 otrok bolnih na otipah. Sedem šol je zaprtih.

— **Iz Vitanjevala** se nam piše: „V „Domovini“ od 11. dec. poročate, da je grof Strassoldo najstarejši šupan v Avstriji. To pa ni resnica, temveč inamno mi Stajerski Slovenci župana, ki uraduje že 38 let in to je gospod Jude Lipuš, šupan v Vitanjevali pri Voljniku. Od 1. sept. 1867 je bil 3 leta ob svetovalce in potem dosedaj 38 let nepretrgoma župan.“ (Ker poznamo g. župana Lipuš, še posebej kot nardisenega naprednega sarodnjaka, smo za to opozoritev tem bolj hvalčni. Op. uredu.)

— **Pri Sv. Krištofu na Pohorju** je razpisano: nadučiteljsko mesto. Dvazrednica in 2 plač. razdr. Prošnje do 10. jannarja 1908 na krajni šolski svet.

— **Zaprti so** v Mariboru trg pomočnika trrdke Martin v Gosposki ulici Kračnika, roj. Korolca, njegovo ljubico in neko kramarico Vošit. Kračnik je izmaknil počasi svojem gospodarju veliko raznega blaga iz trgovine.

— **Slovenske šole na Mti** ne bodo več oskrbovale šolske sestre. Kakor poroča „Slov. Gosp.“, je odpovedalo vodstvo šolskih sester v Mariboru oskrbovanje svoj. poduka v šoli na Mti „radi neprikl. od strani radikalnega dijaka.“ (Zdi se nam, da je bila jedna tistih neprikl. opozoritev na slabe učne uspehe v šoli.) Ne obžalujemo tega dejstva; šoli gotovo ne bo v škodo. Čudimo se samo sistem odvidnemu brenjenju spraviti „Družbo“ v zadrego, daci č. šolske sestre prav dobro vedo, da žive samo od slovenskih grolov.

— **Podčastniške sarovosti**, na katerih naši vojaki novinci za časa njih izvežbanja toliko trpijo, bodo morale popolnoma prenehati. Domo-branski minister je ukazal, da se mora zabraniti vsako trpinčenje in pozitivno psovanje vojakov, posebno od strani podčastnikov. Vojakim sodiščem je narditi strogo in neprizanesljivo kaznovanje takih prestopkov, zlasti z degradacijo. Na ta način se bo prišlo počasi sarovemu obnašanju podčastnikov proti novincem vekom.

— **Nevreda.** V Mariboru je dne 13. t. m. padel iz III. nadstropja v Sodnijskih ulicah št. 16 desetletni sin Erik nadmlinarja Barman-na na dvorišče ter obletel pri trti mrtve.

— **V Ljutomeru** se je otvoril minlo nedeljo semški šolski vrtec, katerega je ustanovil semški „Schulverein“.

— **Iz Slovenjgradca.** 1. Pridobinska komisija III. in IV. razreda za slovenjgradski okraj za dobo 1908/9 sestoji iz naslednjih udov:

a) III. razred: I. Schaller, mesar in gostilničar, dr. Iv. Tuschegg, g. Widmayer, gostilničar in trgovec v Vahredu ter Vinko Ježornik, drž. poslanec itd. v Velenju.

b) IV. razred: Jos. Franch, mizar v Slovenjgradcu. Josip Lampret, tovarnar v Šostanju, Ivan Verdnik, šupan in lesni trgovec v Otlikem vrhu, Jakob Blazon, c. kr. davčni oficijal v Slovenjgradcu, Konrad Iršič, gostilničar v Misljini in Iv. Lukas, gostilničar v Mariboru.

2. Volitve v cenilno komisijo so se vršile dne 7. grdnja 1907 in je bil v I. volilnem razrazdu izvoljen udov Franc Woschnag ml. tovarnar v Šostanju z 10 glasovi, čim je ostal odvetnik dr. Franjo Mayer v Šostanju z 9 glasovi v manjšini; namestnikom je bil izvoljen tovarnar Fr. Pototschnig v Slovenjgradcu.

V III. volilnem razrazdu je bil edom izvoljen odvetnik dr. Franjo Mayer v Šostanju s 124 glasovi, med tem ko jih je nasprotni kandidat dobil 117, detet glasov je bilo razcepljenih. Namestnikom je bil izvoljen Levro Varpot, branil. knjigovodja v Slovenjgradcu.

Pričakujemo sedaj od vlade, da se pri imenovanju udov in namestnikov upošteva slovenske večine in se najmanj še jeden Slovenec imenuje udov te komisije, da bo razmerje obeh strank pravilno.

— **Gg. dr. Korolca in Pišku** je veliko na tem, da bi si pridobila priznanje „Domovine“. G. Pišek je sedaj izposloval 3000 K podpore za občino Tinja, 1500 K občino Hrastovec in 10.000 K za soeni okraj Slov. Bistrica. Proti tej preziski odmeri za slovenj-bistriški okraj se je g. Pišek pritožil. Obhajuje tudi podporo za konjski okraj.

Poslanec dr. Korolca še sicer ne ve nastanko števila, a misli, da dobi rogalski okraj še 40.000 kron podpore.

— „Domovina“ je hotela s svojimi noticami le doseči, da bi se gg. poslanci za svoje okraje res nekoliko potrudili. Kakor je videti, sta nas gg. poslancu dr. Korolca in Pišek obgala in storila kar je bilo možno storiti, predvsem pa lepo glasovala za nagodbo. Plačilo ni izostalo! — Radovedni smo samo, kdaj se bo zganil g. orjak Holkar, da vlada še oni samoznati vsoti 9000 kron za gornejgradski okraj nekoliko sodaj. Potem pohvalimo tudi njega! Sed pri glasovanju za nagodbo je bil lepo priden in glasoval za vlado proti koristim svojih stanovskih tovaršev. Naj spomni sedaj vlado, da s par tisoč kronami premami goljufano ljudstvo.

— **K „Strajku“ četverletnikov v Mariboru.** V pondeljek, dne 9. t. m. je poklicala „črna deka“ v mariborskem učiteljskem „nepokorne“ gojence zopet k pouku. Dijaki so se odzvali polnoštevilo, pričakuje z napetostjo nadaljnih dogodkov. Njihovo radovednost pa je kmalo nutili deželni nadzornik, ki je v spremstvu ravnatelja poštelil 4 letnik ter vprašal dijake, ali še mislijo dalje „strajkati“ v slezaju, da ostane Majeca. Kakor je bilo pričakovati, odgovorilo se mu je z „da“, na kar naznani nadzornik, da se četrti letnik spet zaključji na nedoloten čas.

Radovedni smo, kak sed bo obrodilo to postopanje. Tukaj se jasno vidi, kako razmere vladajo pri našem šolstvu. Razi naj se poizbuih med svetom truma nadebnih dijakov, kakor pa da bi se skrivil jednemu nesposobnemu učitelju, za katerega hrbtom se skrivajo razni Napotniki in kanoniki Majecni, mogče tudi kak Langer, le en las na glavi. Pri takih ljudih se ne vpraša za sposobnost, tem se gre le za „misljenje“. Bolj fanatični si, če vladajo pri teh maziljenih gospodih. Glejte, napredni učitelji, kako dobro bi se vam ugodilo, če bi se hoteli le malo klanjati kakemu gospodu župniku ali pa dekani, v mnogih slučajih pa že kaplan zaostojste. Ne razumem Vas torej, da ste si izvolili tako stranko, kjer imate le trpinjenje in preganjanje. No hvala Bogu, vsi vendar niso Majecni!

Da se pa tudi najdne ljudje pri nas v Mariboru, ki mislijo ravno nasprotno, so nam najlepši dokaz pri-spevki za te „strajkajoče“ dijake. V kratkem času se je nabralo od raznih strasti Mizo 300 gl. in vedno še dohajajo nove podpore. V tem slučajju velja pregovor: „Ljudski glas, bodi glas“. Kako spoštujejo dragi profesorji našega občnjaka Majecna, a lahko spoznamo, če pregledata rubriko o pri-spevkih, kjer se lahko med drugim čita: profesor N. S. 10 K.

Da bi se skrivali za dijaki nemški hujkachi, kakor so razni Majecnovi prijatelji po časopisih farbuli, je popolnoma peresnično. Tukaj se ne gre za nacionalne mrtnje, ampak edino le za osebo Majecnovo, v katerem slučajju zginje vsaka narodnost.

V slezaju, da se Majcen odstavi, bi pač bilo veliko vredno, če bi se naši poslanci malo pobrigali, da zasede njegovo mesto zopet Slovenec, in se Nemec, kakor si to semiki časopisi želijo.

Volitve v celjski okrajni zastop.

Boj v voleposvetstvu za celjski okrajni zastop je bil za danes končan v prilog Nemcem; njihovi kandidati: gg. Galle Hubert, dr. Jaborngov, Karl Jellak, Hans Jeuchnung, Jože Lanko, Karl v. Mayer, Hans baron Rühling, Julij Sadnik, Jože Wolf, Fran Zetti so zmagali z večino 3 glasov (40) proti slovenskim kandidatom: (gg. proti Ogradi, kanonik Gregorec, graščak Sušnik, župan Širen, volepos. Podgoriček, graščak Fridrich, notar Baž, voleposostnik Zanier, voleposostnika Kač in št. Kačelj), ki so dobili po 37 glasov. Zjutraj je bilo razmerje 40:40, a žreb je odločil slovenske večine v komisiji gg: Rakusch, Jaborngov in kan. Gregorec, katerega je razveljavila 3 slovenske glase dr. Dežka, Praunseisovi dediči in k. obč. Lovcovi; tako Nemcem pripomogla do „zmaga“. Maj se je nikar ne veselijo, kerabljali je ne bodo nikoli. Slovencem prav take preostaja obstrukcija v obč. zastopih. Začet in št. Jur kakor so gruzili Nemci, da v slučajju slovenske zmage ne polije mesto Celje zastopnika v okr. zastop. Posebej moramo pohvaliti vzorno disciplino slov. kmotih voleposostnikov, kateri niso hoteli niti kompromisa z Nemci sprejeti. Zmago je na krivichen način mesto nad oklico. Obsojalo se je posebno Sadnika od vsa mesta in vrsta Janča.

Listnica uredništva.
Ptuj, Šmarita na Pakli: Hvala, pride pridobiti. Ormož: Hvala, pridimo se! Iste Slov. Bistrica.

Slikarji pozor!

V lepm trgu na Spod. Stajerskem je mesto za treznega slikarskega mojstra, brez konkurence. Zabehta se nekaj kapitala. Vprašanja naj se vspoljejo pismeno, na upravništvo „Domovine“ Celje.

445 2-2

Izšel je težko pričakovani

Koledar

za leto 1908.

Uredil dr. m. nadučnik I. Lepavrt.

III. zelo popolnjen letnik z vsebino:

Krakaj opis same zimsejre; slata pesnija divljanje, krajinske govorje 3-10

Stiva in pravlje. 3-11

Reja domane perstine, mikavre, prikavaje in bolavni mika. Obdobjanje kravice, zapreba le ostavaje trivirni, spisa in naravnaj. Radjereja. Želavozavladavje.

Vinejeja. Tabele za merjenje lase. Kmet. zakoni. Hmeljarstvo. Merjenje la-a. Preraz. v kila, ozle in hektareja. Koledar, semji in la mogo drageja.

Vezar je leto v posebno močno platno. Gena s godbo H-P-100. Invarcija pri št. Slovenca v Ljubljani. Valod prihranice drageja povzreja se naj znotek zapelj dajanje.

Prodajalka

Prodajalka v trgovini mesnega blaga, želi služiti.
Pozornosti naj se posvetijo **Jožina Lenca**
v Celju, Gosposka ulica. 447 1

Kupujte narodni kolek!

Vseučilišnik

več slovenske in nemške stenografije
želi vstopiti v odvetoško ali notarsko
pisarno. Poudarje na upravnitvo
„Domovine“.

Izjava.

Jaz podpisani **Jože Vogrin**, posestnik iz Cogetincev v Slov. gorah izjavljam s tem izrecno, da sem proti gospodoma **Martinu Hole**, občinskemu predstojniku v Cogetincih in **Antonu Vogrincev**, učitelju pri Sv. Antonu v Slov. gor., besede radi solskega denarja izrekel prenačljeno. Imenovanima gospodoma se prav iskreno zahvaljujem, da sta mi žaljenje odpustila in sta odstopila od kazenskega postopanja proti meni.

Pri Sv. Lenartu, dne 14. grudnia 1907.

Jože Vogrin.

Savinski liker

preiskan in preizkušen na ces. kr. poljedeljskem preizkuševališču na Dunaju.

Savinski liker

je pripravljen iz planinskih in gorskih zelišč, ter se priporoča kot krepičini napoj v zdravstvene namene. Lastnik znamke

VINCENC KVEDER Žalec v Savinski dolini, Stajerske.

Nova vinska postava

Cena 60 vinarjev, po pošti 70 vinarjev. Znesek se pošlje po nakaznici ali v znamkah.

v obliki plakata
doblja se v

Zvezni trgovini v Celju

Galošne, prave ruske, s znamko „ZVEZDA“ P. Kostič v Celju.

Za Božič!

Svilnati papir beli in barvani.
Barvani papir na eno stran.
Barvani papir na obe strani.
Zlati in srebrni papir, gladek.
Zlati in srebrni papir, prešan.
Zlata pena mali in veliki zavitki.
Podobice za jaslice.
Božične jaslice od najprosteje do najfineje izpeljave.
Zica za cvetlice v vseh debelostih.
Cvetje v raznih barvah
Sumeče zlato (Rauschguld).
Srebrne in zlate zvite strane (Bonifon).
Niti srebrne, zlate, bakrene in sortirane.
Barva za mah.
Božične dopisnice.

Razpošiljatev na debelo in drobno

Zvezna trgovina v Celju.

OKRASKI za božično drevo.
Knjižica s podobami za otroke.

Za božična in novoletna darila.

Albumi za slike in poezije.
Pisarni papir v kasetah od najprosteje do najfineje vrste. Velika izbira tintnikov iz kovine, pisalnih map, škatlic z barvnimi molitveniki itd.

Albumi za dopisnice.

Družinske pratike za 1908. Blazni-kove pratike male in velike po originalnih cenah.

Novoletne dopisnice.

Karol Vanič, Celje, Narodni dom

**Iznenadno
znižane cene**

Najnovejše svilene, bar-
zunaste in volnene bluze.

Velika modna in manufakturna trgovina.

Perilno blago.

Modno in črno sukno za obleke v vseh kakovostih.

Namizne in posteljne garniture, odeje, zastori in salonske garniture.

392 46-43